

लुगा धुने साबन

आवश्यकता तथा उपयोगिता

मानिसको दिनचर्यामा सफाइको महत्वपूर्ण स्थान छ । शरीर सफाई, घरको सफाइ, कपडा सफाई, जस्ता काममा साबुन नभै हुदैन । सफाइ गर्न विभिन्न क्रिया अपनाएता पनि प्रमुख स्थान साबुनको हुन्छ । गर्मी भै पसिना आएपछि धुलो फोहर शरीरमा टासीन्छ । त्यस्तै धेरै दिन कपडा प्रयोग गरेपछि कपडा मैलिन्छ र यसलाई धुनको लागि साबुन अत्यावश्यक पर्दछ । त्यसकारण सफाई कार्यको निमित्त मानिसको लागि साबुन अत्यावश्यक छ ।

साबुन विभिन्न तरिकाबाट बनाइन्छ जस्तै (क) कोल्ड मेथड (Cold Method) (ख) सेमी ब्वाइल्ड मेथड (Semi Boilled Method) आदी त्यस्तै मिश्रण पनि विभिन्न हुन्छन । मिश्रण अनुसार सस्तो तथा निम्न स्तरीय साबुन, मध्यम स्तरीय साबुन, उच्च स्तरीय साबुन बन्दछन । मिश्रण खास गरि चिल्लो पदार्थ काष्टिक र सोडियम सिलिकेटको अनुपातमा भर पर्दछ ।

प्रस्तुत स्कीममा सेमी ब्वाइल्ड मेथड अपनाइएको छ र मिश्रणमा चाहिने चिल्लो पदार्थहरु (Fatty Acids) जनावरको बोसो र च्युरी घ्यु दुवै स्वदेशमै पाइन्छ । साबुनमा मिश्रण गरेको कच्चा पदार्थको तौल भन्दा १५-२० प्रतिशत तयारी साबुनको तौल बढी हुन आउँछ । जुन भाग पानीको भाग (Moistur Conteunt) हाचे र यस स्कीममा १६ प्रतिशत पानीको भाग अनुमान गरिएको छ । ।

मध्यम स्तरीय साबुनमा निम्न बमोजिमको साला खाला प्रतिशत हिसाब गरिन्छ ।

सि.न.	कच्चा माल	प्रतिशत
१	चिल्लो पदार्थहरु (Fatty Acids)	५०
२	काष्टिक	१०
३	सोडियम सिलिकेट	१५
४	नून	२
५	सोपस्टोन	२३
६	पानी	२०
	जम्मा	१२०

परियोजनाको भलक

१) परियोजनाको नाम :- लुगा धुने साबन		
२) उत्पादन क्षमता :-		
क) १ किलोको बार साबुन ३२,००० थान ।		
ख) २५० ग्रामको केक साबुन २,५६,००० थान ।		
३) उत्पादन हुन वस्तु :- लुगा धुने साबन		
४) कारखाना स्थापना हुन सक्ने स्थान :- गा.वि.स.का क्षेत्रहरु		
५) वार्षिक काम गर्ने समय-दैनिक ८ घण्टा वार्षिक ३०० दिन एक शिफ्ट		
६) कुल पूँजी लगानी		रु.१३,००,०००।-
क) कुल स्थिर पूँजी	रु.४,२०,०००।-	
ख) कुल चालु पूँजी	रु.३,००,०००।-	
७) वित्तिय संस्थानबाट कृण सहूलियत-		रु.७,२०,०००।-
क) दीर्घकालीन कृण	रु.४,२०,०००	
ख) अल्पकालीन कृण	रु.३,००,०००	

द) मुनाफाको प्रतिशत- क) कुल पूँजी लगानीमा ख) स्वलागत लगानीमा	१८.३०% ४१.०३%	
९) पार विन्दु क) प्रतिशतमा ख) मुल्यमा	५६.५७% रु. २४,६१,९२६।-	
१०) मुनाफा क) कुल वार्षिक उत्पादन बाट आम्दानी ख) कुल वार्षिक उत्पादन खर्च	रु. ४३,५२,०००।- रु. ४१,१४,०००।-	रु. २,३८,०००।-
११) रोजगारी क) प्रत्यक्ष रोजगारी ख) अप्रत्यक्ष रोजगारी	जवान जवान	१३ जवान

स्कीम

स्थिर पूँजी विवरण :-

१) जग्गा १/२ रोपनी प्रति रोपनी रु. ३,००,००० ले		रु. १,५०,०००।-
२) कारखाना घर क) कारखाना घर २०' X ३०' = ६०० वर्ग फिट ख) गोदाम घर २०' X १०' = २०० वर्ग फिट ग) कार्यालय घर २०' X १५' = ३०० वर्ग फिट प्रति वर्गफिट रु. ३५० ले ११०० घ) विद्युतीकरण ङ) सिमेन्टको ट्याङ्की खेर गएको पानी उपचारको लागी	रु. १,००,८००।- रु. ३,८५,०००।- रु. २०,०००।- रु. ४५,०००।-	रु. ४,५०,०००।-
३) मेसिन औजार क) १५० किलो तौलको ४० किलो क्षमताको फलामे कराही थान २ रु ६००० ले ख) साबुन फ्रमे ५० किलो क्षमताको २ थान दर रु २,०००।- ले ग) साबुनको डाइ २५० ग्राम क्षमताको थान ८ दर रु. १५००।- ले घ) वार साबुनको (१४' X २') को डाइ १ किलो क्षमताको रु २ थान रु ३००० ले ङ) १२०० लिटर क्षमताको पानी ट्याङ्की २ थान रु ३००० ले च) २०० लिटर क्षमताको ड्रमहरु ४ थान रु ३०० ले छ) साबुन कटिड मेसिन (हाते) ज) १०० किलो क्षमताको कराही २ थान रु ४००० ले झ) डाडु, पन्यु आदी ४ थान रु २५० ले ञ) ढक तराजु सेट १ ट) भट्टा निर्माण भ) विविध (चिमनी सहीत)	रु. १२,०००।- रु. ४,०००।- रु. १२,०००।- रु. ६,०००।- रु. ६,०००।- रु. १,२००।- रु. ४०००।- रु. ८,०००।- रु. ३,०००।- रु. ४,०००।- रु. १६८००।-	रु. ८०,०००।-
४) फर्निचर फिक्सचर		रु. १०,०००।-
५) उद्योगमा लगानी अधिको खर्च		रु. ५,०००।-
६) कुल स्थिर लगानी		रु. ५,०००।-

चालु पूँजी विवरण :-

१) कच्चा माल मौजदात २१ दिनको लागी	रु. २,२७,१००।-	
२) प्रशोधनमा रहने १ दिनको लागी	रु. १३,३०० ।-	
३) तयारी मालको मौजदात ७ दिनको लागी	रु. ९३,१००।-	
४) उधारो विक्री २१ दिनको लागी	रु. २६६,५०० ।-	
५) कुल चालु पूँजी		रु. ६००,०००।-
६) कुल पूँजी लगानी		रु. १३,००,०००।
क) कुल स्थिर पूँजी	रु. ७,००,०००।-	-
ख) कुल चालु पूँजी	रु. ६,००,०००।-	

वार्षिक उत्पादन खर्च :-

१) ह्रास कट्टी		रु. ३२,५००।-
क) कारखाना घर ५%	रु. २२,५००।-	
ख) मेशिन औजार १०%	रु. ८,०००।-	
ग) फर्निचर तथा फिक्सचर २०%	रु. २,०००।-	
२) विमा (कुल स्थिर पूँजीमा जग्गाको मुल्य बाहेक) १%		रु. ५,५००।-
३) व्याज (दिर्घकालीन ऋण) ४२०,००० को १४%		५८,८००।-
४) अप्रत्यक्ष खर्च-		रु. १,८६,०००।-
क) व्यवस्थापक १ मासिक रु. ५,०००।- ले	रु. ६०,०००।-	
ख) लेखापाल १ मासिक रु. ४०००।- ले	रु. ४८,०००।-	
ग) सहायक १ मासिक रु. ३५००।-	रु. ४२,०००।-	
घ) पियन र पाले १ रु. ३००० ले	रु. ३६,०००।-	
५) कार्यालय तथा अन्य खर्च		रु. २२,२००।-
क) मसलन्द छपाई आदि	रु. ५,०००।-	
ख) फोन फ्याक्स	रु. ३,०००।-	
ग) विज्ञापन प्रचार प्रसार	रु. ४,०००।-	
घ) अन्य दस्तुर महसुल	रु. ७,०००।-	
ङ) विविध	रु. ३,२००।-	
६) लेखापरिक्षण खर्च		रु. ५,०००।-
कुल स्थिर खर्च-		रु. ३,१०,०००।-
७) कच्चा माल		रु. २५,१०,४०० ।-
क) बोसो ४८००० किलो प्रतिकिलो ४०।-मात्र ले	रु. १९,२०,०००।-	
ख) चिउरी घ्यू १६,३२० किलो प्रतिकिलो रु. ५०।- ले	रु. ८१,६००।-	
ग) काष्टिक सोडा ९,६०० किलोको प्रति किलो रु. ४०।- ले	रु. ३,८४,०००।-	
घ) सोडियम सिलिकेट ३,८४० किलो प्रतिकिलो रु. २५।- ले	रु. ९६,०००।-	
ङ) नून २८८० किलो प्रति किलो रु. १०।- ले	रु. २८,८००।-	
८) प्रत्यक्ष कामदार		रु. ३,५४,०००।-
क) दक्ष कामदार १ मासिक रु. ४००० ले	रु. ४८,०००।-	
ख) अर्ध दक्ष कामदार ३ मासिक रु. ३५००।- ले	रु. १,३६,०००।-	
ग) सहायक कामदार ५ मासिक रु. ३०००।- ले	रु. १,८०,०००।-	
९) उत्पादन तथा अन्य खर्च		रु. १०,०००।-
क) कोइला ३००० किलो प्रति किलो रु. २० ले	रु. ६०,०००।-	
ख) दाउरा १,५०० किलो प्रति किलो रु. ३० ले	रु. ४५,०००।-	

ग) प्याकिड समान १ किलो वारको २५० गोटा अटने (२' X २' X २) साइजको बाकस १२८ थान प्रतिथान रु १५० ले घ) २५० ग्राम साबुनको १००० बटा अटने (१.५' X २' X २) साइजको बाकस २५६० अटने बाकस २५८ थान प्रति थान रु १२५ ले ङ) विविध	रु.१९,२००।- रु.३२,०००।- रु.४,०००।-	
१०) व्याज अल्पकालीन ऋण रु.३००,०००।- को १५%		रु.४५,०००।-
११) कुल चल खर्च		रु.३८,०४,०००।-
१२) कुल वार्षिक उत्पादन खर्च		रु.४१,१४,०००।-
१३) वार्षिक उत्पादनबाट आम्दानी क) १ किलो तौलको वार साबुन ३२,००० टुक्रा प्रति टुक्रा रु. ४०।- ले ख) २५० ग्रामको केक साबुन २,५६,००० टुक्रा प्रति टुक्रा रु. ११.५०।- ले	रु.१४,०८,०००।- रु.२९,४४,०००।-	रु.४३,५२,०००।- -
१४) मुनाफा क) कुल वार्षिक उत्पादनबाट आम्दानी ख) कुल वार्षिक उत्पादन खर्च	रु.४३,५२,०००।- रु.४१,१४,०००।-	रु.५,६३,८००।-
१५) लगानिको प्रतिशत क) कुल पूँजी लगानीमा ख) इक्वीटी लगानीमा ग) पार विन्दु	१८.३०% ४१.०३% ५६.५७%	